

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019

Χορηγός:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

15 Νοεμβρίου 2019

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και διεξάγονται αποκλειστικά και μόνο από το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κάθε μήνα το IOBE δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του το πλήρες δελτίο οικονομικής συγκυρίας. **Στο παρόν δελτίο, που υποστηρίζεται από την Ελληνική Παραγωγή - Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη - παρουσιάζονται αναλυτικότερα τα αποτελέσματα για τον τομέα της Βιομηχανίας.** Όλα τα δελτία συγκυρίας μπορείτε να τα βρείτε εδώ: http://iobe.gr/ec_situation.asp?PD=2017

Μικρή κάμψη του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος τον Οκτώβριο

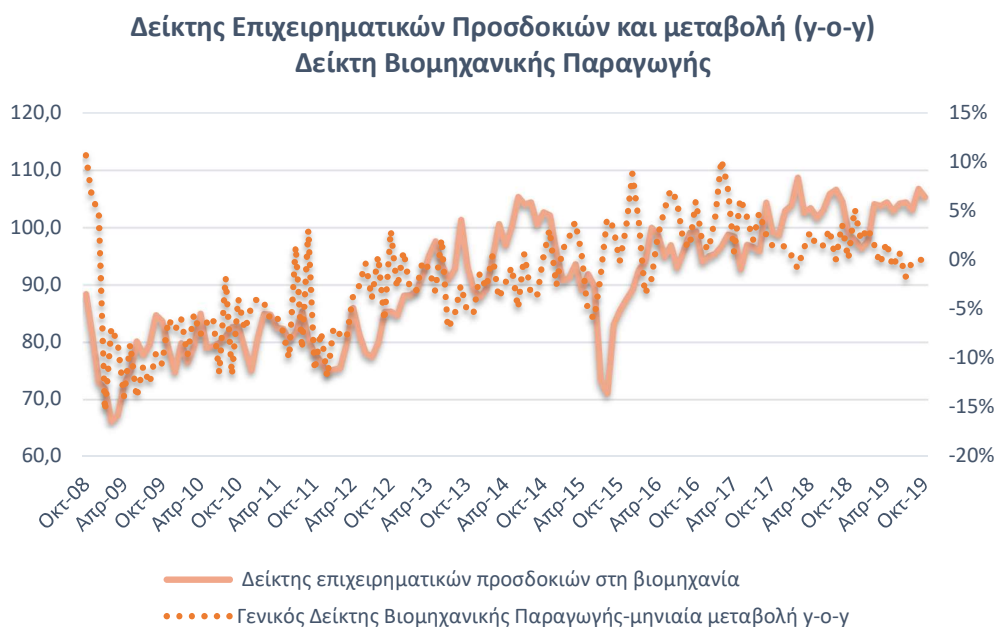
Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος κατέγραψε μικρή υποχώρηση τον Οκτώβριο, στις 106,7 από 107,2 μονάδες τον Σεπτέμβριο. Η μεταβολή αυτή προήλθε κυρίως από το Λιανικό εμπόριο, τις Υπηρεσίες αλλά και την καταναλωτική εμπιστοσύνη που φαίνεται να διορθώνουν ελαφρά την έντονη ανοδική πορεία των τελευταίων μηνών. Οι προσδοκίες στη Βιομηχανία κατέγραψαν ήπια υποχώρηση, ενώ ο σχετικός δείκτης στις Κατασκευές σημείωσε έντονη ενίσχυση. Η οριακή εξασθένηση του δείκτη ήταν αναμενόμενη, καθώς η μετεκλογική ευφορία μετριάστηκε σε κάποιο βαθμό, αν και ο δείκτης κινείται ακόμα σε υψηλά επίπεδα, όταν μάλιστα ο αντίστοιχος δείκτης στο σύνολο της Ευρώπης εξακολουθεί να υποχωρεί. Τα φορολογικά μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, τροφοδότησαν τις θετικές προσδοκίες κατόπιν των εκλογών. Πλέον, ο βαθμός υλοποίησης των προγραμματικών εξαγγελιών της κυβέρνησης και οι προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής θα διαμορφώσουν σε μεγάλο βαθμό το οικονομικό κλίμα. Στην πλευρά των επιχειρήσεων, σημαντική προϋπόθεση για την περαιτέρω ενίσχυση της απασχόλησης και την τόνωση των επενδύσεων και της παραγωγής αποτελεί ο εξορθολογισμός της επιβάρυνσης της εργασίας από το φορολογικό και το ασφαλιστικό σύστημα, όπου εκκρεμούν νέες παρεμβάσεις της οικονομικής πολιτικής.

Μικρή κάμψη επιχειρηματικών προσδοκιών, κυρίως λόγω των χαμηλών προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία κατέγραψε ήπια εξασθένηση τον Οκτώβριο, στις 105,3 (από 106,8 τον Σεπτέμβριο) μονάδες, επίπεδο ωστόσο υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (98,9 μον.). Η ήπια υποχώρηση των προσδοκιών στη βιομηχανία οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι μετριάστηκε η μετεκλογική ευφορία, αν και ο δείκτης είναι σε υψηλότερα επίπεδα από ότι το προηγούμενο έτος. Σε αυτό έχουν συμβάλει η τόνωση των επενδύσεων των επιχειρήσεων, τόσο στην εγχώρια όσο και στην ξένη αγορά, καθώς και γενικότερα η αναπτυξιακή δυναμική που διαφαίνεται τους τελευταίους μήνες. Σημαντικό ρόλο φαίνεται να έχουν παίξει, προς το παρόν, οι νομοθετικές παρεμβάσεις της νέας κυβέρνησης αν και ακόμα βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, με τις φοροελαφρύνσεις, τις επερχόμενες μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ενέργειας («νέο ενεργειακό νομοσχέδιο» του ΥΠΕΝ που βρίσκεται υπό διαβούλευση, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων διατάξεις που αφορούν την προώθηση επενδύσεων ΑΠΕ και αποσυμφόρηση των αδειοδοτικών

διαδικασιών, τη στήριξη της παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές και την εξοικονόμηση ενέργειας κτλ) και το νέο αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο να δημιουργούν θετικές προοπτικές για την εγχώρια οικονομία. Επιπρόσθετα, η ανάληψη μεγάλων επενδυτικών έργων εγχώριων μεταποιητικών επιχειρήσεων με κατασκευαστικά έργα σε ένα ευρύ πλήθος χωρών (κυρίως στη Μέση Ανατολή και στις χώρες της Βόρειας Αφρικής), αλλά και η ενισχυμένη εξαγωγική δραστηριότητα βιομηχανικών προϊόντων αναδεικνύει μια βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα που δε φαίνεται να επηρεάζεται ακόμα από τα μέτρα εμπορικού προστατευτισμού σε μεγάλες αγορές.

Διάγραμμα 1. Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών και μεταβολή βιομηχανικής παραγωγής

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 1: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομείς			Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Βιομηχανία (2000-2010=100)			Min	Max		2001-2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
			66,2 (Φ. 2009)	117,6 (Μάρ. 2000)		95,9	92,6	99,7	86,3	96,1	98,1	102,8
2018												
I	Φ	M	A	M		I	I	A	Σ	O	N	Δ
103,9	108,7	102,6	103,4	101,7		103,1	105,9	106,6	104,5	98,9	97,9	96,4
2019												
I	Φ	M	A	M		I	I	A	Σ	O	N	Δ
97,6	104,1	103,8	104,4	102,9		104,2	104,4	103,1	106,8	105,3		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Πράγματι η συμβολή του εξωτερικού εμπορίου της μεταποίησης στο σύνολο της εγχώριας οικονομίας παραμένει και το 2019 σημαντική. Αναλυτικά, **οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων** το διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου του τρέχοντος έτους κατέγραψαν ενίσχυση 8,4% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018, με την αξία τους να προσεγγίζει τα €9,8 δισεκ. Σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα εντοπίζεται η άνοδος των εξαγωγών προϊόντων¹, μόλις κατά 1,7%, με την αξία αυτών να ανέρχεται στα €22,1 δισεκ το εν λόγω διάστημα. Σχετικά με τις εξαγωγές προϊόντων, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών το πρώτο οκτάμηνο του 2019, ξεπέρασαν τα €14,8 δισεκ., σημειώνοντας ενίσχυση κατά 4,3% (από €14,2 δισεκ. το 2018).

Πίνακας 2. Εξαγωγές προϊόντων, Ιανουάριος – Αύγουστος 2019

Προϊόν	Αξία (εκατ. €)		% Μεταβολή 19*/18*	% Σύνθεση	
	2019*	2018*		2019*	2018*
Βιομηχανικά προϊόντα	9.781,3	9.019,7	8,4%	44,2%	41,5%
Χημικά προϊόντα & συναφή (μ.α.κ.)	2.608,7	2.236,6	16,6%	11,8%	10,3%
Βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη	3.397,4	3.454,9	-1,7%	15,4%	15,9%
Μηχανήματα & υλικό μεταφορών	1.994,1	1.911,5	4,3%	9,0%	8,8%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	1.781,1	1.416,6	25,7%	8,1%	6,5%
Συνολικές εξαγωγές προϊόντων	22.111,0	21.751,1	1,7%	100,0%	100,0%
Συνολικές εξαγωγές προϊόντων, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών	14.840,3	14.227,9	4,3%		

*Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΠΣΕ, Επεξεργασία ΙΟΒΕ

Πίνακας 3. Εισαγωγές προϊόντων, Ιανουάριος - Αύγουστος 2019

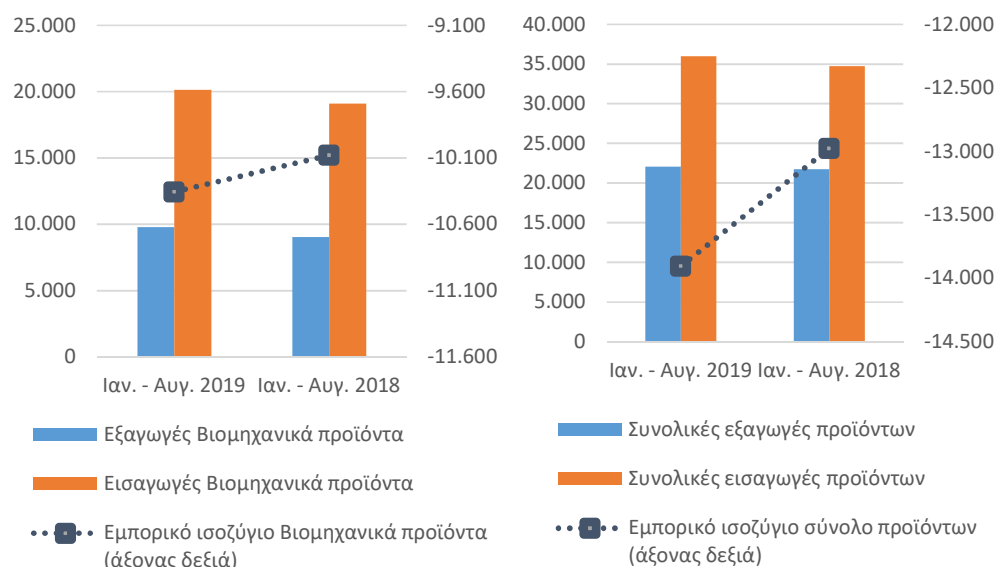
Προϊόν	Αξία (εκατ. €)		% Μεταβολή 19*/18*	% Σύνθεση	
	2019*	2018*		2019*	2018*
Βιομηχανικά προϊόντα	20.137,0	19.099,0	5,4%	55,9%	55,0%
Χημικά προϊόντα & συναφή (μ.α.κ.)	5.443,1	5.265,2	3,4%	15,1%	15,2%
Βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη	4.031,8	4.143,8	-2,7%	11,2%	11,9%
Μηχανήματα & υλικό μεταφορών	6.582,4	6.115,6	7,6%	18,3%	17,6%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	4.079,7	3.574,4	14,1%	11,3%	10,3%
Συνολικές εισαγωγές προϊόντων	36.014,6	34.728,6	3,7%	100,0%	100,0%
Συνολικές εισαγωγές προϊόντων, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών	25.765,7	24.352,3	5,8%		

*Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: ΠΣΕ, Επεξεργασία ΙΟΒΕ

¹ Οι εξαγωγές, και αντίστοιχα οι εισαγωγές προϊόντων αφορούν Αγροτικά προϊόντα, Πρώτες ύλες, Καύσιμα, Βιομηχανικά προϊόντα και Άλλα είδη.

Διάγραμμα 2. Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων και συνόλου προϊόντων

Πηγή: ΠΣΕ, Επεξεργασία IOBE

Όσο αφορά στις εισαγωγές, η αξία αυτών στα βιομηχανικά προϊόντα διαμορφώνεται στα €20,1 δισεκ. στο διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου του 2019, καταγράφοντας άνοδο 5,4%. Κατά συνέπεια, το εμπορικό έλλειμμα προσεγγίζει τα €10,4 δισεκ., σημειώνοντας ενίσχυση κατά 2,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Σε υψηλότερα επίπεδα εντοπίζεται η άνοδος των εισαγωγών στο σύνολο των αγαθών (+3,7%), με την αξία αυτών να διαμορφώνεται στα €36 δισεκ. από €34,7 δισεκ. το πρώτο οκτάμηνο του προηγούμενου έτους. Αντίστοιχα, το ελλειμματικό ισοζύγιο το διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου του 2019 διαμορφώθηκε στα €13,9 δισεκ., σημειώνοντας ενίσχυση της τάξης του 7,1% σε σχέση με ένα έτος πριν. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές προϊόντων το διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου του 2019 άγγιξαν τα €25,8 δισεκ. (από €24,3 δισεκ.), σημειώνοντας άνοδο 5,8%, ενώ το εμπορικό έλλειμμα ξεπέρασε τα €10,9 δισεκ., (+7,9%, από το πρώτο οκτάμηνο του 2018).

Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, μικρή βελτίωση σημειώθηκε στο αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση, σε αντίθεση με το ισοζύγιο στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες που υποχώρησε αισθητά, ενώ οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα αποδυναμώθηκαν ελαφρώς.² Αναλυτικότερα:

Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες, το σχετικό ισοζύγιο εξασθένησε 8 μονάδες, με το δείκτη να διαμορφώνεται στις +21, και το 30% (από 38%) των επιχειρήσεων να προβλέπει άνοδο της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και το 9% σταθερά μείωσή της.

² Ο Δείκτης Επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία προκύπτει από το συνθετικό αποτέλεσμα τριών επιμέρους μεταβλητών που περιλαμβάνονται στην έρευνα: α) τις εκτιμήσεις για το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, β) τις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς μήνες** και γ) τις **εκτιμήσεις για τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων**.

Διάγραμμα 3. Προβλέψεις για την παραγωγή και την απασχόληση στους προσεχείς μήνες (ισοζύγιο θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

Πηγή: IOBE

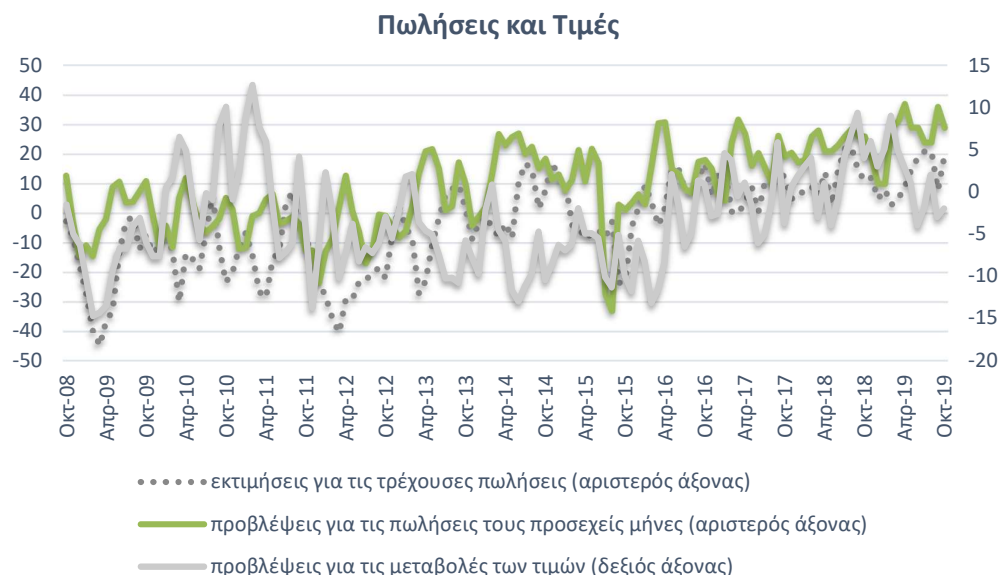
Σχετικά με το ισοζύγιο **προβλέψεων για την απασχόληση**, ο σχετικός δείκτης βελτιώθηκε ήπια και διαμορφώθηκε στις -10 μονάδες (από -13 μονάδες), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει ενίσχυση της απασχόλησης το προσεχές τρίμηνο να διαμορφώνεται στο 13% (από 8%) και το 23% (από 22%) να αναμένει υποχώρηση.

Οι **θετικές προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** υποχώρησαν τον Οκτώβριο, στις +29 (από +36) μονάδες το ισοζύγιο, με το 35% (από 44%) των επιχειρήσεων να προβλέπει άνοδο το προσεχές χρονικό διάστημα και το 6% (από 8%) μείωσή τους. Ο δείκτης **εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** σημείωσε έντονα ανοδική πορεία, φθάνοντας τις +20 (από +8) μονάδες, με το 34% (από 27%) των ερωτηθέντων να εκτιμά περαιτέρω ενίσχυσή τους.

Όσο αφορά στους **δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας** σημειώθηκαν μικτές τάσεις τον Οκτώβριο: οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο** βελτιώθηκαν αισθητά στις +11 μονάδες (από +1 τον Σεπτέμβριο), ενώ παρέμειναν στα ίδια επίπεδα οι **αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, στις -8 μονάδες, με τις **προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** να εξασθενούν ήπια, στις +20 (από +25) μονάδες ο δείκτης.

Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών** σημειώθηκε ήπια βελτίωση του αρνητικού ισοζυγίου, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -2 (από -3) μονάδες, και το 85% (από 91%) των επιχειρήσεων να αναμένει σταθερότητα το επόμενο τρίμηνο και το 6% (από 3%) να αναμένει άνοδο. Ως προς την τάση στις τιμές παραγωγού στη βιομηχανία, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, καταγράφεται ενίσχυση τον Σεπτέμβριο σε σχέση με τον Αύγουστο, κατά 1,3%, ενώ έντονη είναι η υποχώρηση σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018, όπου ο δείκτης εξασθενεί κατά -2%.

Διάγραμμα 4. Εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και την πορεία των τιμών (ισοζύγιο θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

Πηγή: IOBE

Αναφορικά με το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο αρνητικός δείκτης διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο στις -7 μονάδες (από -9 μον. τον Σεπτέμβριο), με το 22% (από 23%) των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 15% σταθερά να αναφέρει το αντίθετο.

Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο υποχώρησε κατά 2 μονάδες έναντι του Σεπτεμβρίου, στις +9 μονάδες, με το 15% (από 18%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 6% (από 7%) να δηλώνει το αντίθετο.

Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** αυξήθηκαν στους 5,5 μήνες, με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** να καταγράφει ήπια ενίσχυση, στο 71,9% (από 70,6%). Όπως έχει ήδη επισημανθεί και σε προηγούμενα δελτία, μετά το καλοκαίρι του 2015, η χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού έχει ενισχυθεί σημαντικά, κινούμενη πάνω από το 70%, λόγω της αυξημένης παραγωγής.

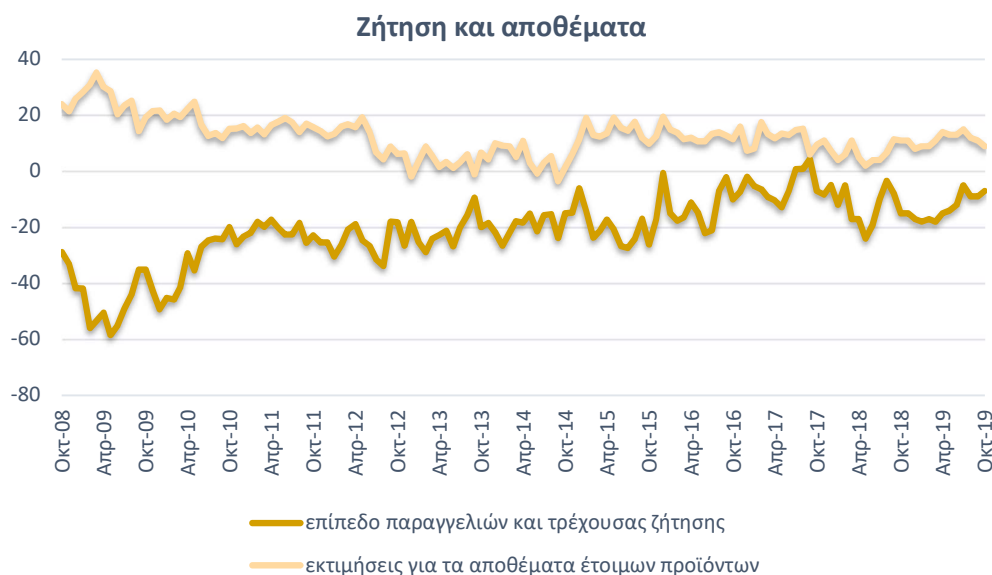
Σχετικά με τα τριμηνιαία ερωτήματα, και ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το 50% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι η επιχειρηματική λειτουργία του είναι απρόσκοπτη, ενώ από τις υπόλοιπες, ένα 25% δηλώνει ότι η ανεπάρκεια ζήτησης αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο και το 13% την κεφαλαιακή ανεπάρκεια.

Οι εκτιμήσεις των ερωτηθέντων, σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται παρέμειναν σταθερές ως προς την εγχώρια αγορά (σταθερά στις +18 μον. ο δείκτης), ενώ αυξάνονται οριακά στην αγορά της ΕΕ (+11 από +10 μον. ο δείκτης) και στις λοιπές αγορές (+10 από +9 μον. το ισοζύγιο).

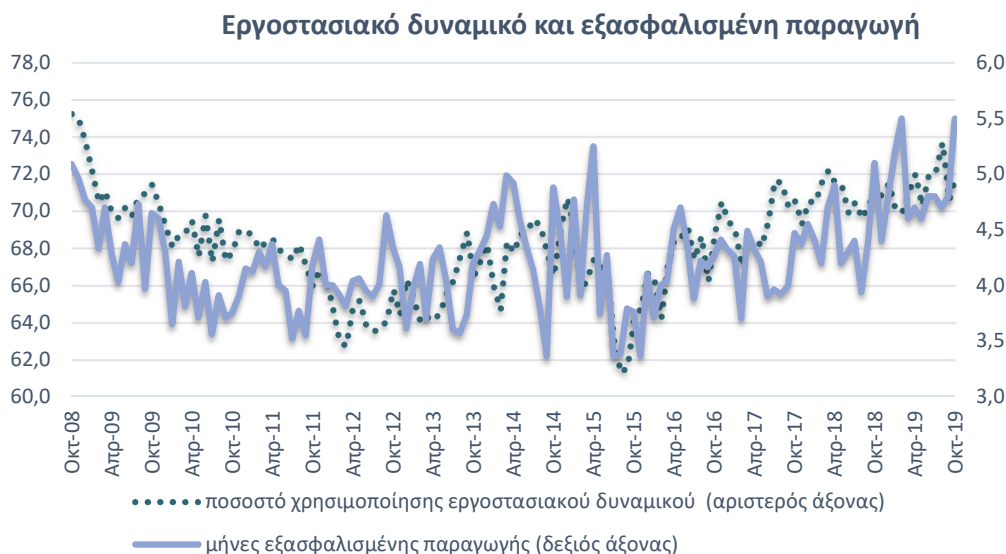
Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους τους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται περαιτέρω επιδείνωση σε σχέση με τη προηγούμενη μέτρηση στο δείκτη προς την ΕΕ (+10 από +16 μον.), ενώ αντίθετα, προς τις Βαλκανικές αλλά και τις λοιπές χώρες καταγράφεται βελτίωση (+13 από +2 μον. και +18 από +17 μον αντίστοιχα).

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης στα **Καταναλωτικά αγαθά** κινήθηκε ανοδικά, με το ισοζύγιο να ανέρχεται στις 109,0 (από 106,0) μονάδες. Βελτίωση καταγράφηκε στις παραγγελίες και τη ζήτηση, και τις εκτιμήσεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες, ενώ παράλληλα τα αποθέματα περιορίστηκαν. Αναλυτικότερα, ανοδικά κινήθηκαν ο δείκτης προβλέψεων για την παραγωγή στις +23 (από +22) μονάδες, καθώς και το ισοζύγιο παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης, το οποίο ενισχύθηκε σημαντικά στις 5 (από +1) μονάδες. Τάσεις υποχώρησης σημείωσαν οι εκτιμήσεις των αποθεμάτων στις +4 (από +8) μονάδες, σε αντίθεση με τις εκτιμήσεις των εξαγωγών, όπου ο σχετικός δείκτης βελτιώθηκε σημαντικά στις +30 (από +19) μονάδες. Βελτιωμένες, αλλά με αρνητικό πρόσημο, καταγράφονται οι προβλέψεις για την απασχόληση, με το ισοζύγιο των -25 μονάδων να διαμορφώνεται στις -7 μονάδες. Σε ό,τι αφορά τα τριμηνιαία ερωτήματα, ήπια υποχώρηση παρουσίασαν οι νέες παραγγελίες (+13 από +18 μον. το ισοζύγιο), με το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη δραστηριότητα αυξάνεται στο 53% (από 44%) των ερωτηθέντων. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές, οι προβλέψεις είναι μικτές, με την τάση προς την ΕΕ να καταγράφεται πτωτική, σε αντίθεση με τις Βαλκανικές, όπου εμφανίζονται ενισχυμένες και τις λοιπές χώρες όπου παραμένουν σταθερές. Στο πεδίο της ανταγωνιστικότητας, καταγράφεται αρνητική μεταβολή προς την ευρωπαϊκή αγορά αλλά βελτίωση προς την εγχώρια και τον υπόλοιπο κόσμο.

Διάγραμμα 5. Εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης και εκτιμήσεις για τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων (ισοζύγιο θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

Διάγραμμα 6. Ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού και μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής

Πηγή: IOBE

Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά**, η τάση ήταν πτωτική, στις 110,3 (από 114,0) μονάδες. Η εξασθένηση του δείκτη προήλθε από την έντονη υποχώρηση στην παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες, καθώς και από τη μείωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, με τα αποθέματα να παραμένουν αμετάβλητα. Αναλυτικά, το ισοζύγιο για την παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες υποχώρησε στις 25 (από 32) μονάδες, όπως και ο δείκτης των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση που επιδεινώθηκε περαιτέρω στις -17 (από -14) μονάδες. Οριακά πτωτική ήταν και η τάση στο ισοζύγιο εκτιμήσεων για τα αποθέματα, με τον σχετικό δείκτη να ανέρχεται στις -2 (από -1) μονάδες. Ήπια υποχώρησαν οι προβλέψεις για τις εξαγωγές, στις +6 (από +7) μονάδες. Αμετάβλητος παρέμεινε ο δείκτης για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της απασχόλησης, στις -6 μονάδες. Στα ερωτήματα τριμήνου, ο δείκτης στις νέες παραγγελίες σημείωσε σημαντική βελτίωση στις 5 (από -3) μονάδες, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να διαμορφώνεται στο 28% (από 27%). Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές, η τάση είναι έντονα ανοδική προς την ευρωπαϊκή αγορά και τις λοιπές χώρες, σε αντίθεση με τις προβλέψεις προς τις Βαλκανικές χώρες. Σε ερώτηση όμως για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, οι τάσεις έχουν αποδυναμωθεί προς την εγχώρια αγορά, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους προορισμούς.

Τέλος, έντονη εξασθένηση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 100,8 (από 106,4) μονάδες, καθώς η κάμψη των προβλέψεων για την παραγωγή τους 3-4 ερχόμενους μήνες, δεν περιορίστηκε από τις τάσεις στα αποθέματα και τις παραγγελίες και τη ζήτηση τα οποία παρέμειναν αμετάβλητα τον Οκτώβριο. Αναλυτικά, το ισοζύγιο των προβλέψεων για την παραγωγή εξασθένησε, στις +19 (από +35) μονάδες, όπως και οι εξαγωγές, όπου το σχετικό ισοζύγιο ενισχύθηκε στις +13 (από +32) μονάδες. Αμετάβλητο παρέμεινε το ισοζύγιο παραγγελιών και ζήτησης, στις -16 μονάδες, όπως και οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα, με το δείκτη να παραμένει στις +16 μονάδες. Πτωτική τάση σημείωσαν οι προβλέψεις για την απασχόληση, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -15 (από 0) μονάδες, ενώ το

ισοζύγιο για τις τιμές παρέμεινε σταθερό, στις -8 μονάδες. Στα τριμηνιαία ερωτήματα, πτωτική τάση σημειώνεται τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Ιούλιο (-3 από +3 μον.) στο ισοζύγιο στις νέες παραγγελίες, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να διαμορφώνεται στο 50% (από 49%). Σχετικά με τις προβλέψεις για τις εξαγωγές, οι τάσεις είναι αυξητικές προς όλους τους προορισμούς, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων, εκτός της εγχώριας αγοράς.

Διάγραμμα 7. Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα Καταναλωτικά, Κεφαλαιουχικά και Ενδιάμεσα αγαθά (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE